

identiteet
идентичность
SHAQ SINIMO
identity
هوية

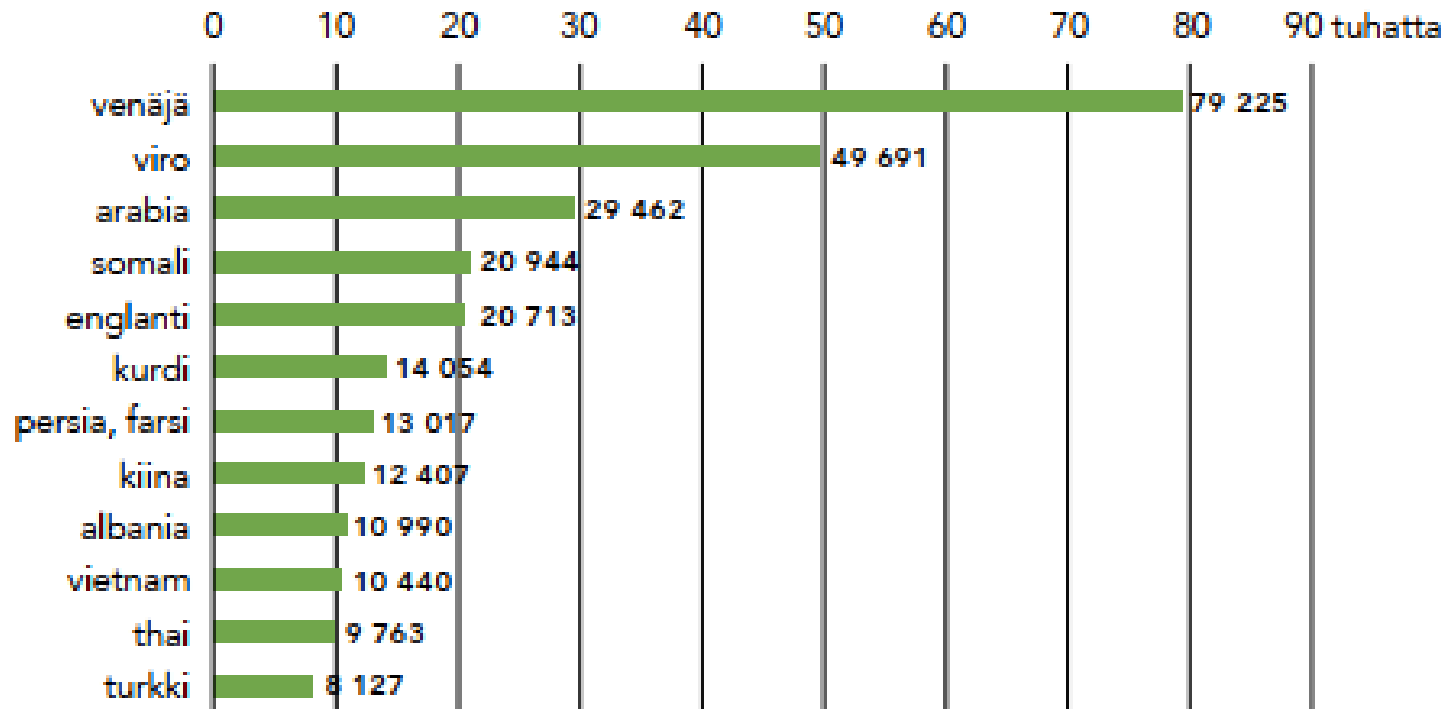
Ville Pitkänen, Pasi Saukkonen, Jussi Westinen

Ollako vai eikö olla?

Tutkimus viiden kieliryhmän kiinnittymisestä Suomeen

Viisi suurinta vieraskielistä ryhmää tarkastelussa

Suurimmat vieraskielisten ryhmät Suomessa 2018
(lukumäärä) Lähde: Tilastokeskus

Miten tutkittiin?

- Toteutustapa: käyntihaastattelut vastaajien omalla äidinkielellä
- Haastatteluihin osallistui 1527 Espoossa, Helsingissä tai Vantaalla asuvaa täysikäistä henkilöä
- Kustakin kieliryhmästä haastateltiin noin 300 vastaajaa (syksy 2018–kevät 2019)
- Otos vastaa iän ja sukupuolen osalta kohderyhmää. Raportissa tarkasteltu myös esimerkiksi ammattiasemaa ja Suomeen saapumisen syytä kieliryhmittäin

Mitä tutkittiin?

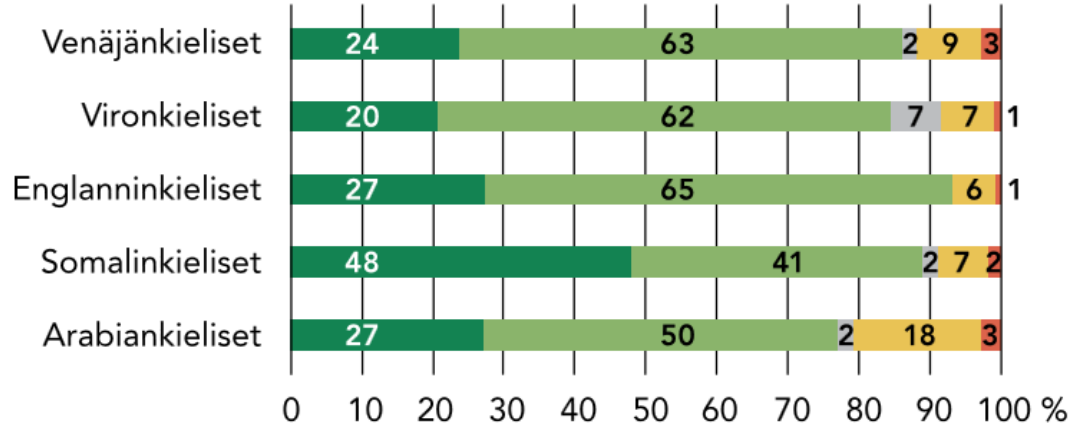
- Millä tavalla eri kieliryhmiin kuuluvat henkilöt kokevat kiinnittyneensä suomalaiseen yhteiskuntaan?
- Mikä on heidän suhteensa suomalaisuuteen, omaan etniseen tai kansalliseen yhteisöön sekä omaan tausta- tai lähtömaahan?
- Millaisia heidän sosiaaliset suhteensa ja verkostonsa ovat?
- Kokevatko he olevansa Suomessa yhdenvertaisessa ja tasa-arvoisessa asemassa?
- Mitä he ajattelevat Suomesta ja Suomessa asumisesta?

Kiinnittyminen Suomeen

Lähes kaikki kokevat olevansa osa yhteiskuntaa

Koetko olevasi osa suomalaista yhteiskuntaa?

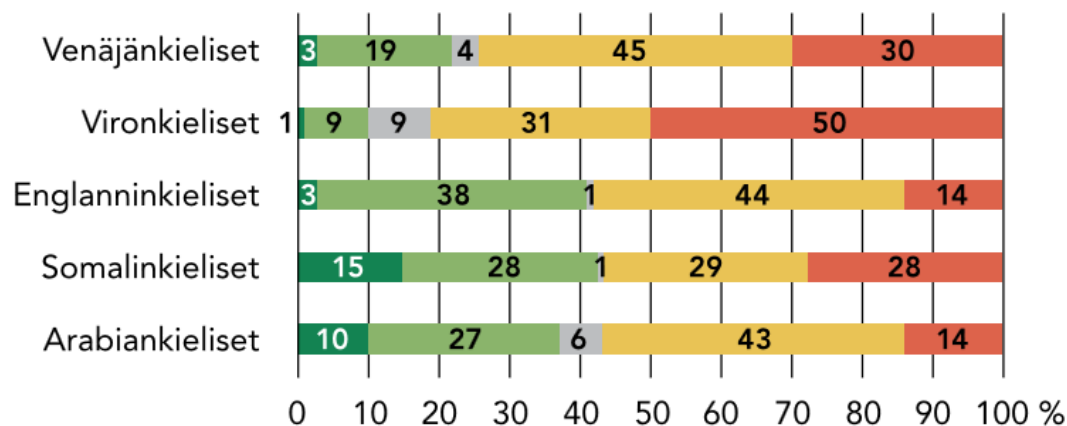
■ Kyllä, täysin ■ Kyllä, jossain määrin ■ En osaa sanoa
■ En juuri lainkaan ■ En ollenkaan

Viron- ja venäjänkieliset kokevat itsensä vähiten suomalaisiksi

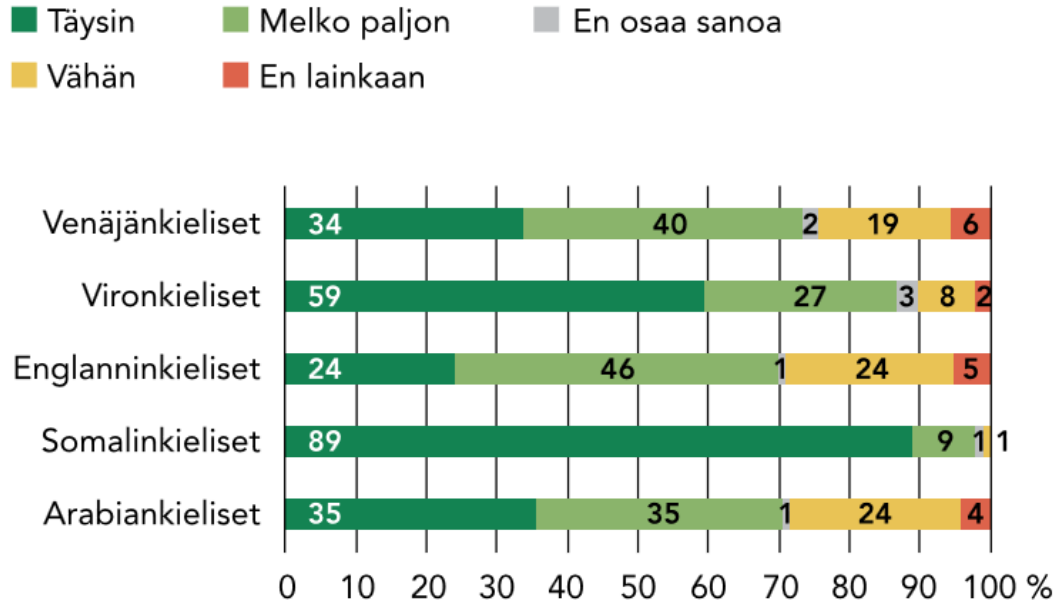
Missä määrin koet itsesi suomalaiseksi tällä hetkellä? (%)

■ Täysin suomalaiseksi ■ Melko paljon suomalaiseksi ■ En osaa sanoa
■ Vähän suomalaiseksi ■ En lainkaan suomalaiseksi

Juuret ovat tärkeitä monille

Kuinka somalialainen, venäläinen, virolainen, irakilainen, syyrialainen, yhdysvaltalainen, brittiläinen jne. kokee olevansa (%)

Lähes joka toinen somalinkielinen tuntee itsensä sekä suomalaiseksi että somaliksi

Identiteettiorientaatiot eri kieliryhmissä (%)

VENÄJÄNKIELISET	Tuntee itsensä venäläiseksi	Ei tunne itseään venäläiseksi
Tuntee itsensä suomalaiseksi	12	11
Ei tunne itseään suomalaiseksi	62	15

VIRONKIELISET	Tuntee itsensä virolaiseksi	Ei tunne itseään virolaiseksi
Tuntee itsensä suomalaiseksi	5	5
Ei tunne itseään suomalaiseksi	83	6

ENGLANNINKIELISET (YHDYSVALTALAINEN, BRITTI JNE.)	Tuntee itsensä lähtömaan kansalaiseksi	Ei tunne itseään lähtömaan kansalaiseksi
Tuntee itsensä suomalaiseksi	26	16
Ei tunne itseään suomalaiseksi	44	14

SOMALINKIELISET	Tuntee itsensä somaliksi	Ei tunne itseään somaliksi
Tuntee itsensä suomalaiseksi	43	1
Ei tunne itseään suomalaiseksi	56	0

ARABIANKIELISET (IRAKILAINEN, SYIRIALAINEN JNE.)	Tuntee itsensä lähtömaan kansalaiseksi	Ei tunne itseään lähtömaan kansalaiseksi
Tuntee itsensä suomalaiseksi	24	16
Ei tunne itseään suomalaiseksi	46	14

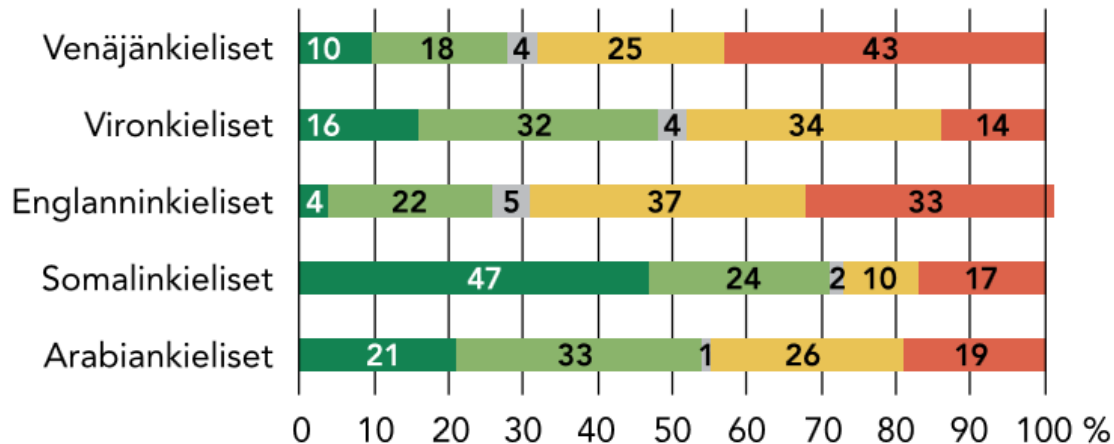
■ Integraatio ■ Sulautuminen ■ Eristäytyminen ■ Vieraantuminen

Sosiaaliset verkostot

Somalinkieliset viihtyvät omiensa parissa

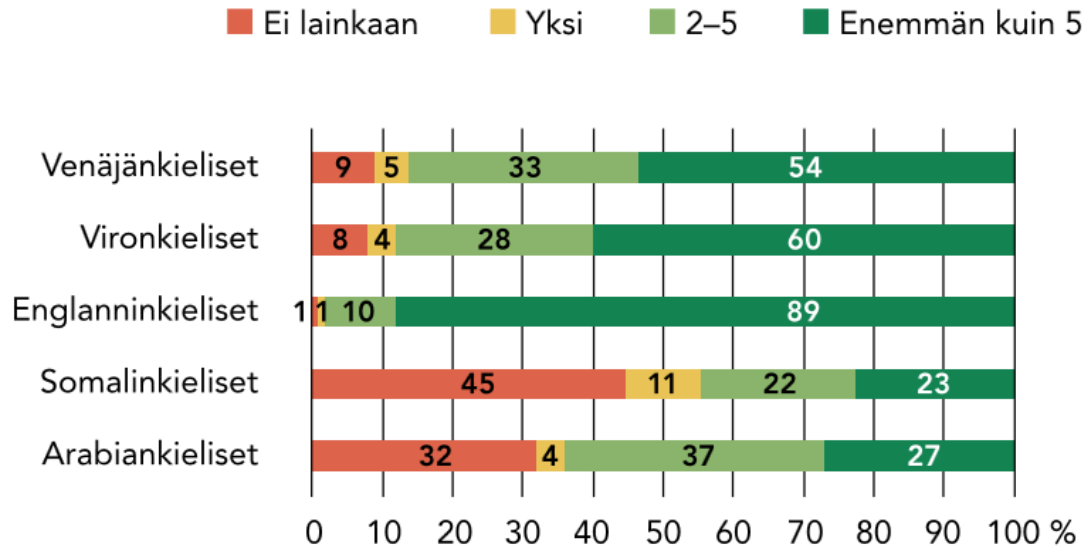
”Asun mielelläni tai asuisin mielelläni alueella, jossa asuu paljon oman kieliryhmäni ihmisiä” (%)

■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ En osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

Monilla arabian- ja somalinkielisillä ei ole lainkaan suomalaisia tuttavvia tai ystäviä

Suomalaisten ystävien tai tuttavien lukumäärä kieliryhmän mukaan (%)

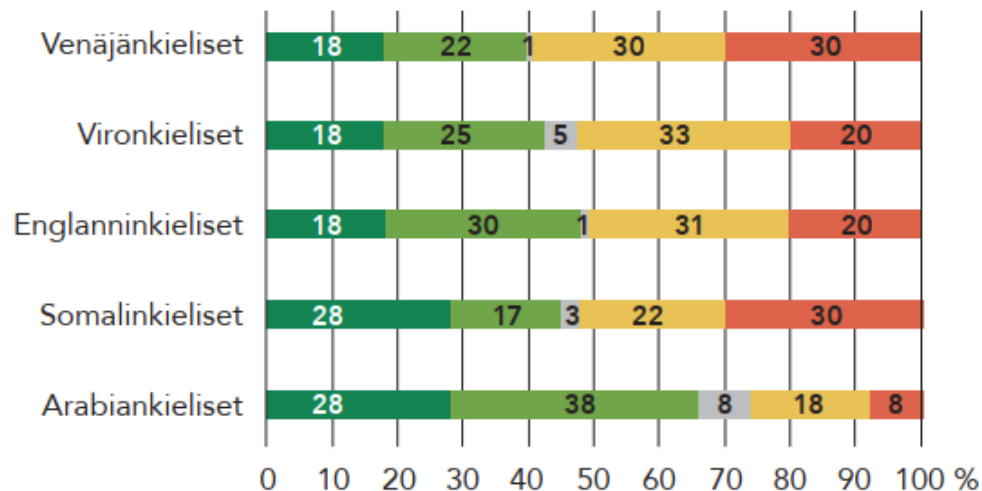

Yhdenvertaisuus ja syrjintä

Arabiankielisistä kaksi kolmasosaa kokee olevansa tasavertaisessa asemassa kantasuomalaisten kanssa

”Koen olevani yhdenvertaisessa asemassa kantasuomalaisten kanssa” (%)

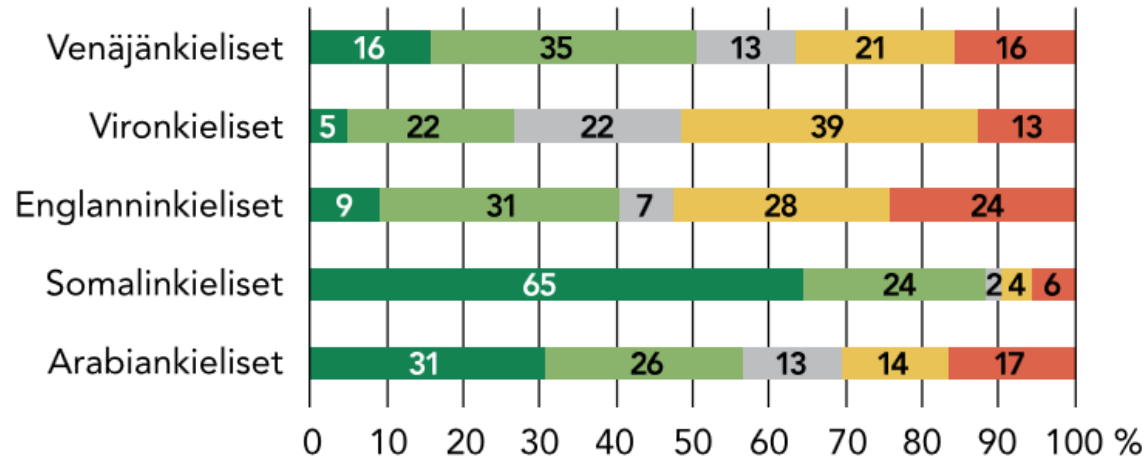
■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ En osaa sanoa
■ jokseenkin eri mieltä ■ täysin eri mieltä

Somalinkielisillä eniten ja vironkielisillä vähiten kokemusta syrjinnästä työmarkkinoilla

”Vähemmistöön kuuluvan kieliryhmäni edustajia syrjitään työmarkkinoilla” (%)

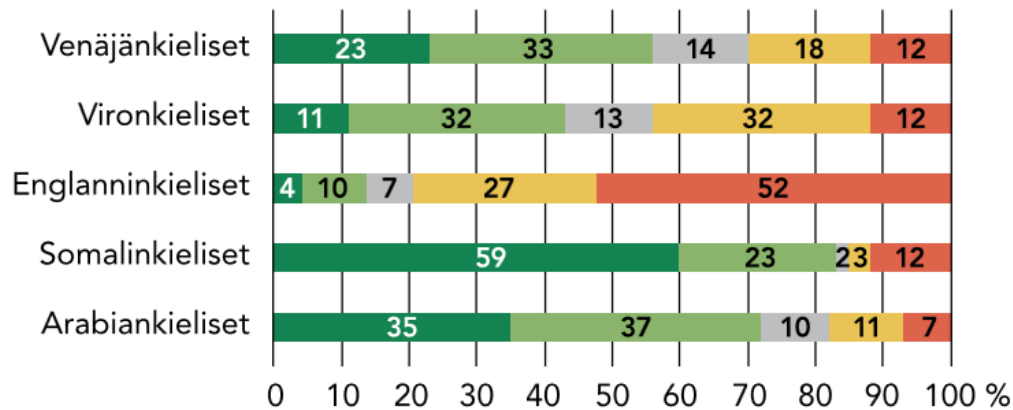
■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ En osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

Median välittämään kuvaan kielivähemmistöistä suhtaudutaan kriittisesti

”Media antaa vähemmistöön kuuluvan kieliryhmäni
edustajista liian kielteisen kuvan” (%)

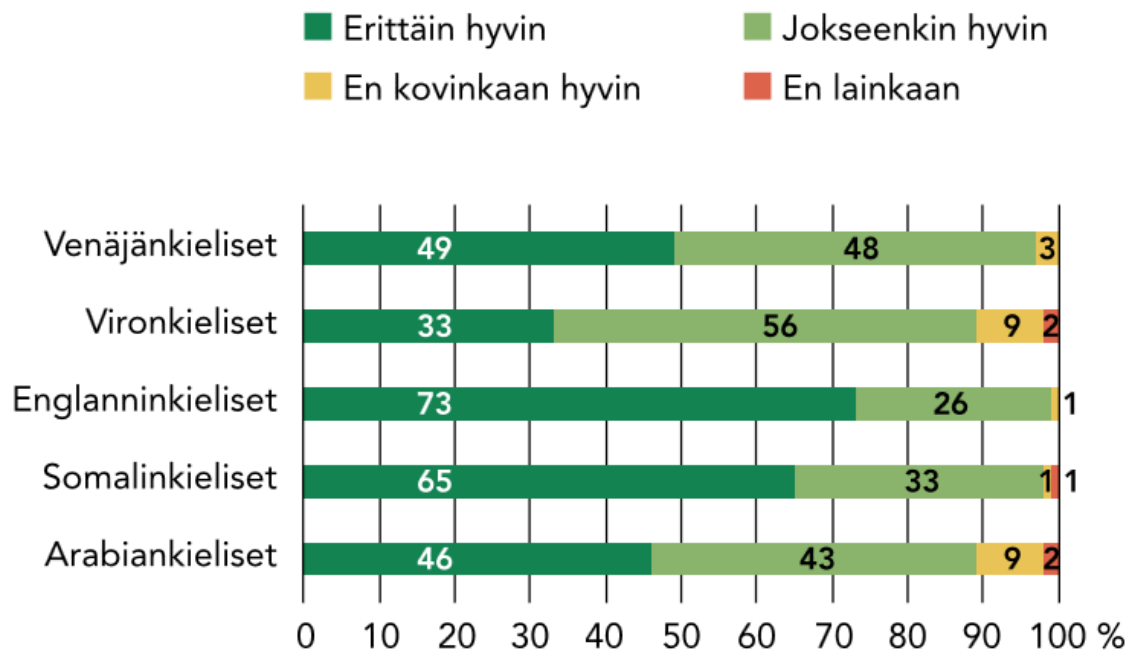
■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ En osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

Pysyvästi Suomessa?

Lähes kaikki viihtyvät

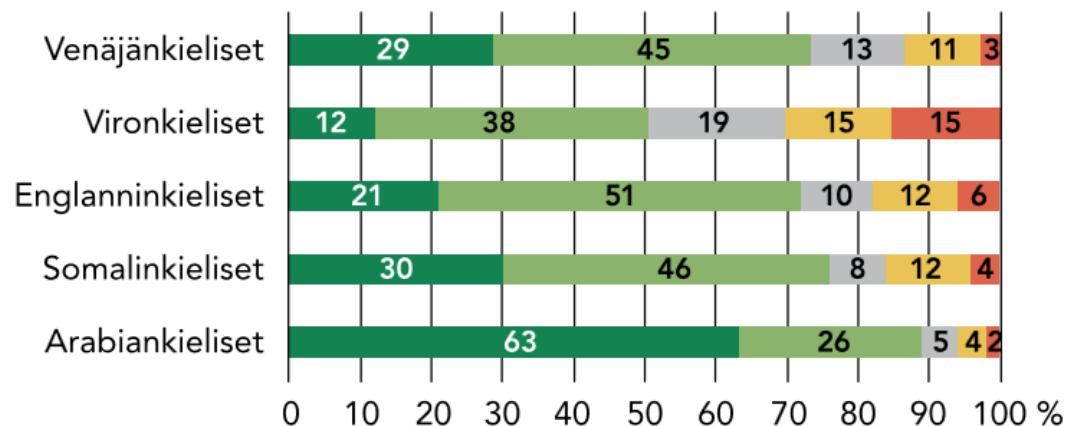
Kuinka hyvin viihdyt Suomessa? (%)

Arabinkielisillä eniten ja vironkielisillä vähiten halua jäädä pysyvästi Suomeen

Haluatko asua lopun ikääsi Suomessa? (%)

■ Ehdottomasti ■ Melko varmasti ■ En osaa sanoa
■ Melko varmasti en ■ Ehdottomasti en

Lopuksi

- Kieliryhmien välillä on eroja, mutta niin on myös niiden sisällä
- Kiinnittyminen suomalaiseen yhteiskuntaan ja suomalaiseksi itsensä kokeminen eivät ole sama asia
- Erityisesti työmarkkinoihin liittyvät syrjinnän kokemukset yleisiä kaikissa kieliryhmissä ja usein tunne voimistuu Suomessa vietettyjen vuosien myötä – mikä vialla?
- Suuri osa viihtyy kuitenkin Suomessa hyvin ja haluaa asua täällä lopun ikäänsä
 - tulevaisuudessa Suomeen muodostuu uusia etnisiä ja kulttuurisia vähemmistöjä, joissa vähemmistön kieltä ja identiteettiä ylläpidetään sukupolvesta toiseen